

CONTRIBUȚII ALE SELECȚIEI PSIHOFIZIOLOGICE LA PERFECTIONAREA PROCESULUI INSTRUCTIV-EDUCATIV ȘI A COMPETENȚEI PROFESIONALE

Sesiune de comunicări, București, noiembrie, 1986

Organizată în comun de către Direcția Medicală din Ministerul Apărării Naționale, Secția de psihologie-pedagogie a Academiei de Științe Sociale și Politice și Asociația Psihologilor din R. S. România, sesiunea de comunicări, cu tema *Contribuții ale selecției psihofiziologice la perfecționarea procesului instructiv-educativ și a competenței profesionale*, s-a bucurat de găzduirea generoasă asigurată de către Universitatea din București în aula și amfiteatrele sale.

În spiritul orientărilor și indicațiilor tovarășului Nicolae Ceaușescu, Secretar General al Partidului Comunist Român, Comandantul Suprem al Forțelor Armate ale Republicii Socialiste România, această sesiune de comunicări a prilejuit un schimb de idei și experiență menit a contribui la îmbunătățirea metodelor de evaluare a fondului aptitudinal și la dezvoltarea trăsăturilor de personalitate în procesul muncii, la perfecționarea procesului de instruire și educație a personalului muncitor din diverse domenii de activitate și a tinerilor din rindurile armatei.

La lucrările sesiunii au participat cercetători, cadre didactice și specialiști — psihologi, medici, pedagogi, sociologi, economiști, ingineri — precum și activiști de partid din instituții militare și civile. Lucrările, desfășurate în ședințe plenare și pe secții, s-au bucurat de o largă participare.

În deschiderea lucrărilor au prezentat cuvîntul de salut: *prof. dr. Șt. Costea*, din partea Academiei de Științe Sociale și Politice; *col. dr. M. Diaconescu*, șeful Direcției Medicale din Ministerul Apărării Naționale; *prof. dr. Gh. Dîncă*, prorectorul Universității din București; *prof. dr. I. Radu*, din partea Secției de psihologie-pedagogie a Academiei de Științe Sociale și Politice; *psih. dr. V. Ceaușu*, vicepreședinte al Asociației Psihologilor din R. S. România, din partea acesteia.

Lucrările în plen din prima zi (coordonatori *prof. dr. Șt. Costea* și *psih. dr. V. Ceaușu*) au trasat cadrul teoretic și metodologic al activității de selecție psihologică. În comunicări au fost analizate diverse aspecte ale orientării și selecției psihologice, reliefindu-se rolul factorului uman în sfera producției și a activităților specifice armatei ceea ce a fost de natură să contribuie la sporirea interesului pentru această problemă din partea „beneficiarilor” potențiali aflați printre participanți. Creativitatea, ca dimensiune caracteristică a omului din epoca modernă, capacitate tot mai solicitată și investigată, și-a găsit loc în lucrările sesiunii, comunicările susținute prezentînd metode și rezultate în testarea potențialului pe acest plan, precum și concluzii argumentate statistic privitoare la rolul unor factori ca vîrsta, profesia, experiența profesională etc. în mobilizarea resurselor creative.

În finalul primei ședințe plenare s-a desfășurat o masă rotundă cu tema: „*Modelele personalității și coordonarea lor*” (moderator *prof. univ. dr. P. Popescu Neveanu*), în cadrul căreia s-a urmărit relevarea semnificației studiului personalității pentru activitatea practică de selecție și orientare profesională.

În cadrul secției „*Selecția, aspecte teoretice și aplicative*” (coordonatori *dr. V. Ceaușu* și *col. dr. C. Mihăilescu*), elementul caracteristic l-a constituit încercarea de a se propune metode, procedee și instrumente de testare originale și eficiente în procesul selecției psihofiziologice.

Comunicările prezentate în cadrul secției „*Contribuții ale psihologiei la creșterea productivității muncii în industrie*” (coordonator *dr. Gh. Iosif*) au abordat, printre altele, problematica analizei activităților, a locurilor de muncă și a posturilor în diferite sectoare, cu utilizarea unor tehnici și metode profesiografice. S-a conturat deja o experiență bogată în domeniul utilizării mai eficiente și adecvate a unor instrumente (de ex. P.A.Q.), precum și a altor tehnici

de analiză și descriere a naturii solicitărilor profesionale în diverse posturi de muncă pentru identificarea cerințelor și criteriilor examenului psihologic de selecție. Rolul factorilor psihosociali în munca industrială și-a găsit un ecou larg în comunicările prezentate, remarcându-se preocuparea pentru cunoașterea și perfecționarea relațiilor de grup în procesul muncii, în instruirea și formarea profesională.

Secția „Aplicații ale psihologiei în transporturi” (coordonator dr. Steluța Trăscăianu) a pus în discuție aspecte specifice ale adaptării umane la exigențele transporturilor auto, feroviar și aviație. Pentru prima dată, cu prilejul unei asemenea manifestări științifice, s-a prezentat o comunicare referitoare la implicațiile de ordin psihologic în siguranța circulației metroului.

Lucrările secției „Contribuții ale aplicațiilor psihologice la creșterea randamentului școlar” (coordonator prof. dr. U. Schiopu) au surprins modalități de implicare a psihologiei în sfera orientării și selecției profesionale ca premisă și efect al unei școlarizări moderne și eficiente.

Comunicările prezentate în cadrul secției „Prevenirea și corectarea deficiențelor psihice” (coordonator conf. dr. E. Verza) au prilejuit un larg schimb de experiență între diferite școli, centre, între diferiți specialiști care activează în domeniu. Au fost abordate tulburările de limbaj, de psihomotricitate, de intelect, de auz, de comportament, tulburări asociate.

În cea de-a doua zi a sesiunii de comunicări lucrările s-au desfășurat în aula Universității în *ședință plenară* (coordonatori: dr. V. Ceaușu, col. dr. C. Mihăilescu, dr. M. Golu, dr. Gh. Iosif). Cea mai mare parte a lucrărilor au prezentat experiența, rezultatele, preocupările legate de procesul selecției psihofiziologice în mediul militar. Examenul psihofiziologic în armată a permis acumularea unui volum imens de date referitoare la nivelul intelectual, structura intereselor, atitudinilor, motivelor tinerei generații. Sint date care prezintă un mare interes pentru specialiștii din sfera educației, industriei, agriculturii ș.a.

În cuvîntul de închidere rostit de către dr. V. Ceaușu s-a consemnat faptul că întrunirea și-a atins scopul fixat, reușind să ofere un cadru științific adecvat unor schimburi de idei, experiență, rezultate ale preocupărilor psihologilor și altor specialiști implicați în procesul de selecție psihofiziologică. Sesiunea de comunicări a demonstrat existența unei active vieți științifice în domeniul psihologiei, efortul participanților de a promova psihologia românească la nivelul exigențelor și rezultatelor atinse pe plan internațional.

Mihai Anței

„TINERET — CERCETARE — ACȚIUNE SOCIALĂ ÎN PERSPECTIVA ANULUI 2000”

— Reuniune internațională, București, decembrie, 1986 —

În perioada 10—12 decembrie 1986 s-au desfășurat la București lucrările reuniunii internaționale de experți cu tema: „Tineret — cercetare — acțiune socială în perspectiva anului 2000”, organizată de Centrul de cercetări pentru problemele tineretului din România, cu sprijinul UNESCO.

La reuniune au participat cercetători științifici, membri ai CCPT și ai filialelor sale, precum și cercetători și activiști în domeniul tineretului de la: Institutul de studii pentru tineret din R. P. Bulgaria, Școala politică centrală a CC al Uniunii Tineretului Socialist din R. S. Cehoslovacă, Institutul central pentru cercetarea tineretului din R. D. Germană, Centrul pentru activități de cercetare, documentare și publicații din Belgrad, Institutul de cercetări sociale din Zagreb — R. S. F. Jugoslavie, Centrul de cercetări pentru problemele tineretului de pe lângă CG al UTSP, Institutul pentru problemele tineretului de pe lângă Consiliul de Miniștri al R. P. Polone, Departamentul de cercetări pentru tineret și opinie publică de pe lângă CC al KISZ din R. P. Ungară, Centrul de cercetări al Școlii superioare de Comsomol de pe lângă CC al UTCL din URSS, Consiliul suprem al tineretului și sportului din Egipt, Consiliul tineretului din Bavaria și Asociația pentru ocrotirea tineretului din R. F. Germania, Administrația regiunii Umbria din Italia, Institutul de studii pentru tineret al Universității din Manchester din Marea Britanie, Institutul de studii pentru tineret din Spania, Ministerul tineretului și sportului și Școala Națională de pregătire a cadrelor pentru tineret din Tunisia.

Au participat, de asemenea, reprezentanți ai Comisiei Naționale a R. S. România pentru UNESCO, CEPES, Ministerului Afacerilor Externe, Ministerului Educației și Învățământului și un reprezentant al Diviziei pentru tineret din cadrul UNESCO.

În deschiderea lucrărilor reuniunii a luat cuvîntul tovarășul Nicu Ceaușescu, membru supleant al Comitetului Politic Executiv al CC al P.C.R., prim secretar al CC al U.T.C., ministru pentru problemele tineretului. Referindu-se pe larg la procesele și tendințele ce caracterizează

tinăra generație a lumii contemporane și la semnificația deosebită pe care o are pentru tineretul din toate țările proclamarea de către ONU a anului 1986 ca An Internațional al Păcii, în cuvînt s-a subliniat necesitatea continuării acțiunilor inițiate în cadrul Anului Internațional al Tineretului și rolul important care revine cercetării științifice în formularea și rezolvarea problemelor fundamentale ale lumii contemporane, care sînt, în același timp, și problemele tineretului: asigurarea păcii și securității mondiale, a dezvoltării și progresului, a participării și împlinirii personalității umane, a înțelegerii și colaborării internaționale.

În mesajul adresat reuniunii de UNESCO s-a relevat contribuția pe care cercetarea științifică în domeniul tineretului o poate aduce la înțelegerea mai completă a situației și aspirațiilor tinerei generații și la configurarea soluțiilor de perspectivă ale principalelor probleme cărora aceasta trebuie să le facă față. În mesaj s-a adus un omagiu deosebit rolului jucat de România în domeniul tineretului, în asigurarea reușitei acțiunilor legate de „Anul Internațional al Tineretului”, ca și atenției acordate de statul nostru problemelor tinerei generații din România.

În cele trei zile de dezbateri reuniunea a prilejuit un schimb de opinii și experiență a participanților cu privire la 4 teme majore puse în discuție: *Cercetări științifice privind procese și tendințe în lumea tinerilor; Tineretul și pacea ca obiective ale cercetării științifice; Participarea tineretului la procesul dezvoltării sociale; Orientări teoretice și metodologice ale cercetării prospective privind tineretul.*

În cadrul discuțiilor s-a pus un accent deosebit pe impactul și contribuția tineretului la viața socială, de la integrarea tinerilor în societate, pînă la modul în care tineretul participă la schimbarea socială, evidențiindu-se rolul factorilor demografici, sociali, culturali și educaționali în configurarea atît a structurilor și orientărilor valorice ale tinerilor, cît și a modalităților concrete de raportare a acestora la societate și la generațiile adulte. Participanții la reuniune au evidențiat problemele specifice cu care se confruntă tineretul în funcție de particularitățile locale și regionale precum și caracterul general al unor procese și tendințe caracteristice tinerei generații din întreaga lume, legate de procesele de socializare și participare, procese definitorii pentru tineret.

Punerea în discuție a conceptelor centrale ale modelelor explicative utilizate în cercetarea tineretului a evidențiat necesitatea perfecționării sau reconstruirii teoretice a acestora, a accentuării laturilor calitative ale acestora, a dezvoltării studiilor cu caracter prospectiv, astfel încît să crească relevanța cercetărilor pentru decizia și acțiunea socială în rîndul tineretului.

În cadrul reuniunii a avut loc, totodată, o masă rotundă privind evidențierea unor căi și modalități de dezvoltare a cooperării în domeniul cercetării tineretului, aplicării măsurilor și inițiativelor referitoare la asigurarea continuității obiectivelor Anului Internațional al Tineretului. În acest sens s-a efectuat un schimb larg de informații și opinii cu privire la experiența instituțiilor reprezentate în domeniul cooperării internaționale precum și la obiectivele și căile considerate ca fiind cele mai eficiente pentru perioada următoare.

Avînd în vedere evoluția problematicii tineretului în perspectiva anului 2000 și a problemelor majore cu care se confruntă în prezent tinerele generații, reuniunea a evaluat cu exigență și spirit creativ experiența acumulată, schițînd direcții de perfecționare a cercetării științifice în domeniul tineretului.

Martin Manolescu

Director al Centrului de Cercetări
pentru Problemele Tineretului